

SHALOM OMRI

ur. 1922; Hrubieszów

Miejsce i czas wydarzeń	Sokal, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Sokal, Hrubieszów, II wojna światowa, wygnanie Żydów z Hrubieszowa, stosunki polsko-żydowskie, Rosjanie, przekroczenie granicy na Bugu

Nielegalne przekroczenie granicy na Bugu w grudniu 1939 roku

[W Sokalu] trafiliśmy do jakiegoś rolnika i zapytaliśmy jak można przejść Bug na drugą stronę, nielegalnie. Rolnicy polscy [powiedzieli] nam [co mamy robić], poszliśmy do jednego, [chłopa] który w nocy prowadził grupy nielegalnie na rosyjską stronę. Dostaliśmy [u niego] trochę jedzenia, mleko, to był raj.

W nocy [poszliśmy na brzeg] Bugu, [trzeba było] przejść rzekę, [a] to był grudzień, [rzeka częściowo zamrznięta]. Było [nas] szesnaście [osób], młodych, wszyscy w moim wieku. Weszliśmy do rzeki, z boku już był lód, ale woda jeszcze płynęła. Nie było czasu na pytania. Jak przyszliśmy na drugą stronę, trzeba było płynąć krótki [odcinek]. Lód był cienki, powiedziałem, że chcę [go] rozbić, żeby mnie wypchnęli trochę i ja im pomogę [dalej]. Oni mnie wypchnęli na powierzchnię tego lodu, leżałem i wszystkich podciągnąłem na drugą stronę. Dwie [albo] trzy osoby [porwał] prąd, nie wiem, co się z nimi stało, może utonęli.

Jak weszliśmy na drugą stronę, to z daleka widzieliśmy dom, tam nie było elektryczności, ale jakaś lampa naftowa [paliła się], poszliśmy w kierunku tej lampy. [Kiedy] przyszliśmy do tego domu i chłop zobaczył, w jakim stanie jesteśmy, to otworzył nam drzwi i rozpałił piec, żebyśmy się wysuszyli, i pozwolił nam przenocować. On też ryzykował, gdyby straż rosyjska znalazła nas w tym domu, to wysłaliby go na Syberię.

Data i miejsce nagrania	2009-09-20, Holon
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Magdalena Żak
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"